

NHF NYTT

MEDLEMSBLAD FOR NORSK HELIKOPTERANSATTES FORBUND | NR. 1-2013 24. ÅRGANG

Hovedtema:
KVALITET I LUFTFARTEN - "MORE FOR LESS?"

SOLAKONFERANSEN 2013

17. - 18. september

Rica Airport Hotel Stavanger, Sola

www.solakonferansen.no

- LEDER -

Kjære medlem

Det er snart sommer, håper jeg. Våren har som vanlig vært hektisk, og god tid, blir plutselig for sent. Mye som skulle vært gjort.

Men i forbundet er vi i rute tror jeg. Det meste av planer er godt i gang. Vi har fått et nytt styre som begynner å bli kjent med hverandre. En langweekend med styremøte, arbeidsmøter, og sosial omgang på kveldene hjalp til å bli godt kjent fort.

Det er fortsatt veldig høy aktivitet i bransjen, så får jo vi i forbundet også noe å sysle med da.

Det gleder meg og å se at min bedrift har tatt ut kandidater til lærlingeplasser til høsten. Håper andre bedrifter og har gjort det samme. Det er stadig viktigere for bransjen at vi utdanner nok fagfolk. Det er et faktum at luftfarten vokser i hele verden, med stor fart. Det trengs stadig flere flinke fagfolk her. Vi ser at stadig større årskull er klare for pensjon i årene som kommer, og vi må ha inn ungdom som kan ta over. Gjør det du kan i din bedrift, for å sikre utdanning av nye fagfolk.

Boeing har uttalt på bakgrunn av bestillinger og prognoser for produksjon av nye fly i verden, at det vil trenge ca 600 000 nye mekanikere neste 20 år, det er 30 000 nye mekanikere årlig.

Så om vi utdanner en fagarbeider mer en vi trenger et år, tror jeg det går helt greit. Men det som ikke alltid vil gå greit er å prøve å finne flere ledige utdannede folk i markedet. Når vi har utdannet for lite.

*“Gjør det du kan i
din bedrift for å sikre
opplæring av
nye fagfolk.”*

Det er et faktum at bransjen i Europa, og resten av verden ikke ser helt veien ut av dette uføret. En vei er å senke kravet til kompetanse. La bakeren gjøre jobben til

flyteknikeren og håpe det går bra. Nei, fortell sjefen at vi trenger lærlinger.

Ha en kjempe sommer alle sammen.

Øyvind Strøm
Øyvind Strøm
Leder NHF

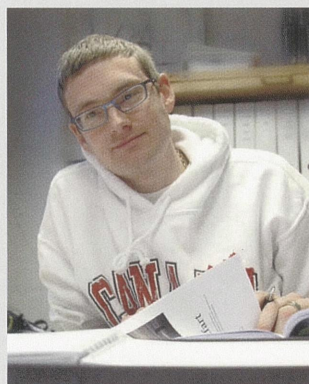
INNHold 1/2013

MEDLEMSBLAD FOR NORSK HELIKOPTERANSATTES FORBUND | 24. ÅRGANG

Redaktøren	4	Forhandlingsteknikk	24
Fem timer advokatbistand	5	Kurs i arbeidsrett	25
Representantskapsmøtet 2013	6-7	AN-124 på Fleslandbesøk	26-28
Reisebrev fra Hai Heli Expo	8-15	Storkontrakt	29
Med Papillon Helicopters til Gran Canyon	16-19	Siste nytt fra teknisk komité	30-31
Solakonferansen 2013	20	Arrangement og begivenheter	32
Ny foreningsleder i Bristow	22	Kurskalender	33

REDAKTØREN

Uro i bransjen

Våren er i gang, det går mot sommer med lengre lysere dager og varme tider i vente. Da passer det godt med litt lesestoff. En ny utgave av NHF-Nytt med spennende innhold fra blant annet Representantskapsmøtet og Heli Expo.

Forbundet har avholdt representantskapsmøte med valg av nytt styre. I den forbindelse ble det endring av vara for styremedlem info. Jeg vil benytte anledningen til å rette en stor takk til Harald Prestvik som har vært min vara og takke for det han har bidratt med til både blad og nettsider. Samtidig vil jeg ønske hjertelig velkommen til Silje Festø som kommer inn som nytt varamedlem. Hun kommer å gå en travel tid i møte og kan se frem til å få være med på mye spennende i regi av forbundet fremover.

Forbundet vil i løpet av året prøve å gå et steg videre med medlemsinformasjonen. Nettsidene vil gå gjennom en oppgradering som pågår i disse dager. Vil derfor beklage at oppdatering av sidene har vært noe mangelfull i det siste. Det jobbes også videre med våre nyhetsbrev og vi skal prøve å få disse ut noe mer regelmessig. Medlemsbladet vil som vanlig komme ut to ganger i året.

Vi går et spennende år i møte og håper vi kan videreformidle viktigheten av arbeidet forbundet gjør for medlemmene og lokalforeningene på en tilfredstillende og informativ måte.

Thorbjørn Erland

Styremedlem Info og Redaktør
Thorbjørn Erland

STYRET I NHF 2013

LEDER
Øyvind Strøm
BNTF
leder@nhaf.no
Mob: 922 32 997

NESTLEDER
Fredrik Von Hirsch
MF Heli-One
nestleder@nhaf.no
Mob: 970 06 054

SEKRETÆR
Rolf Bergstrøm
M.Sci BNTF
sekretaer@nhaf.no
Mob: 976 78 707

STYREMEDLEM ØKONOMI
Henning Ramsey
MF CHC HS
okonomi@nhaf.no
Mob: 930 29 152

STYREMEDLEM INFO
Thorbjørn Erland
MF Heli-One
info@nhaf.no
Mob: 456 07 595

STYREMEDLEM LOVER & BESTEMMELSER
Tommy Olsen
MF CHC HS
bestemmelser@nhaf.no
Mob: 971 11 226

STYREMEDLEM UTDANNING
Sissel Dorholt
MF Heli-One
utdanning@nhaf.no
Mob: 992 62 012

1. VARAMEDLEM (Lover og best)
Are Kringstad
MF CHC HS
vara1@nhaf.no

2. VARAMEDLEM (Prim.info)
Silje Festø
BNTF
vara2@nhaf.no

3. VARAMEDLEM (Utdanning)
Tore Loe
MF CHC HS
vara3@nhaf.no

4. VARAMEDLEM (Økonomi)
Bjørn Aksland
BNTF
vara4@nhaf.no

Redaktør
Thorbjørn Erland

Layout og design
Revolver & Co

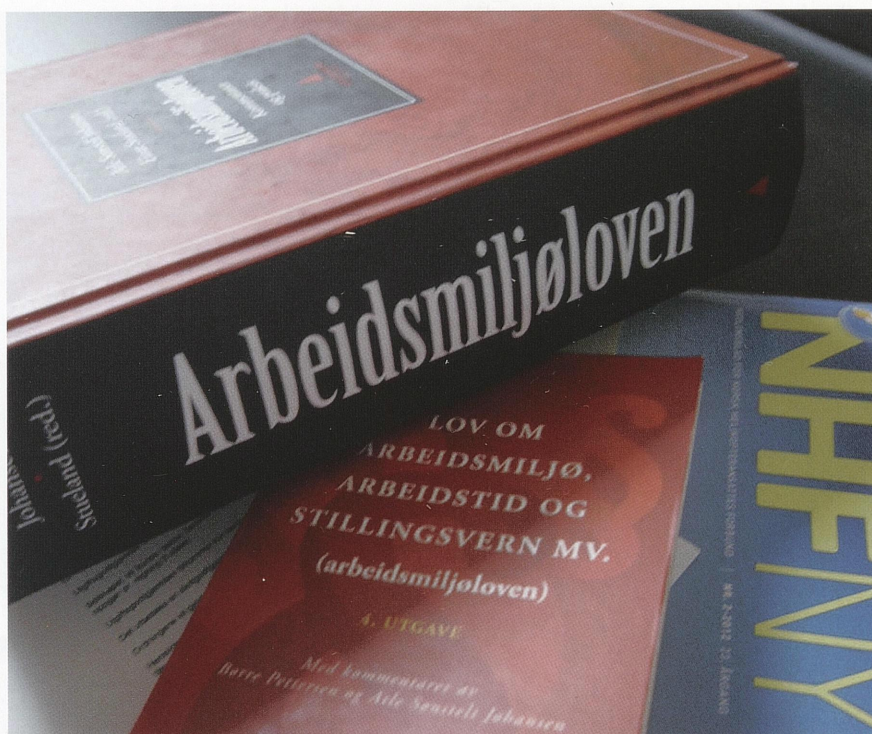
Trykkeri
Kai Hansen

Opplag
1200

Utgiver
Norsk Helikopteransattes Forbund

NHF's postadresse:
Postboks 204,
4097 Sola

Telefon: 51 94 19 24
Telefaks: 51 84 17 83
E-post: post@nhaf.no

Fem timer advokatbistand

Som medlem av NHF har du fordeler. Ut over at forbundet har en fast advokatavtale som benyttes av medlemmer og lokalforeninger i arbeidsrettslige saker, har du som medlem rett til fem timer advokatbistand. Men hvordan fungerer dette? Og hvordan skal du som medlem forholde deg til dette tilbudet?

[TEKST THORBJØRN ERLAND]

For et par år tilbake utvidet forbundet den juridiske bistanden til enkeltmedlemmene fra å være én time til å gjelde fem timer. Dette for å gi våre medlemmer en bistand som gir rom for mer en bare et innledende møte med jurist. Dette har selvfølgelig ført til at tilbudet er mer attraktivt og benyttes i større grad en tidligere. Derfor vil vi informere litt om hva forbundet legger til grunn for å innvilge juridisk bistand til medlemmene.

Den juridiske bistanden på inntil 5 timer gis kun i saker angående enkeltmedlemmene selv, innenfor et tidsrom på 12 måneder. Det

vil si at det utløses en karantene fra en tar ut bistanden og denne løper i 12 måneder før man kan få innvilget bistand i nye saker.

For at forbundet skal dekke omkostningene med juridisk bistand, må alle medlemmer som ønsker å benytte seg av dette fylle ut advokatbistandsskjema som finnes på forbundets hjemmesider. Skjemaet fylles ut elektronisk. Det vil da bli generert en kvittering på epost som man må skrive ut og levere til advokat i første møte. Denne vil da følge faktura som sendes forbundet. Dersom man ikke leverer skjema vil saken bli fakturert enkeltmedlemmet selv.

Juridisk rådgivning

NHF har fast samarbeidsavtale med advokat som sikrer medlemmene i arbeidsrettsspørsmål. I tillegg har alle medlemmer anledning til å benytte advokatene til private saker med inntil 5 timer kostnadsfritt pr. 12 mnd. Vår faste advokat er tilknyttet et landsdekkende advokatfirma hvor de har alle typer advokater, som gjør dette til en fleksibel og god ordning for både forbundet og medlemmene.

For å kunne benytte seg av advokatavtalen må hver enkelt fylle ut et advokatbistandsskjema. Dette skal fremlegges ved kontakt hos advokaten som dokumentasjon på innvilget advokatbistand. Ferdig utfylt skjema levert til advokat ved første møte/kontakt er en forutsetning for at forbundet skal kunne faktureres for inntil fem timers bistand. Skjemaet finnes på forbundets hjemmesider, www.nhaf.no.

Ønsker du å benytte deg av forbundets advokatavtale og eller ønsker mer informasjon, vennligst ta kontakt med forbundskontoret.
Tlf 51 94 19 24

ADRESSEENDRING

Meld i fra om adresseendring ved flytting. Kontakt oss på:

Email: post@nhaf.no eller
Tlf: 51 94 19 24

Styret i arbeid, fra venstre Rolf Bergstrøm, Henning Ramsy, Øyvind Strøm og Fredrik Von Hirsch

Representantskapsmøtet 2013

Representantskapsmøtet, forbundets øverste organ med delegater fra alle lokalforeninger og klubber tilstede ble i år arrangert på Hummeren Hotell i Tananger. På representantskapsmøtet som gikk over to dager ble det blant annet gjennomført valg av nytt styre, gjennomgått forslag til vedtektsendringer og satt opp nytt Prinsipp og Handlingsprogram for 2013.

[TEKST THORBJØRN ERLAND]

Møtet startet fredag 22. februar med foredrag om de praktiske konsekvensene av vikarbyrådirektivet og de lovendringer som følger av dette. Det som kanskje ikke så mange har tenkt på er at dette også i stor grad berører vår bransje da dette er et lov og rammeverk som setter minstekrav til hva innleide arbeidere fra vikarbyråene har krav på i form av vederlag for utført arbeid.

Dette er nå kommet inn i EUs vikarbyrådirektiv. Dermed er det også tatt inn i norsk arbeidsmiljølov fra og med 01.01.13. Konkret

setter dette minimumskrav til at innleide arbeidere skal ha den samme kompensasjon i form av lønn og goder som en ellers fast ansatt ville hatt krav på. Dette betyr at de skal ha samme lønnsinnplassering, skiftordninger, arbeidsoppgaver, velferdsgoder, og ellers andre tariffregulerte goder som inngår i "lønn" som det en hadde hatt krav på ved fast ansettelse i selskapet.

Hvordan skal vi som tillitsvalgte forholde oss til vikarbyrådirektivet og endringene av dette? Det var dette som ble hovedtemaet

i fredagsforedraget, holt av Marita Vidvei Bjelland, Advokat hos forbundets juridiske samarbeidspartner Arntzen de Besche.

Vi har en velregulert bransje med tydelige tariffavtaler som omhandler mye. Dette skulle gjøre det lett for bedriftene å gi vikarbyrået den nødvendige informasjon til å lønne sine ansatte som er på oppdrag i våre bedrifter. Men hvem følger opp? Som tillitsvalgt i en bedrift som benytter seg av innleie fra et vikarbyrå har vi innsynsrett. Det vil si at vi kan kreve informasjon om lønns

og ansettelsesvilkårene til den innleide. Men vi har ingen sanksjonsrett. Det er den ansatte/innleide selv som må ta kampen mot arbeidsgiver og kreve den rettmessige tariff. Dette kan fort bli en komplisert greie. Det er derfor vi som tillitsvalgte må påse at de vikarer som benyttes er kjent med de lokale avtalene og dermed har mulighet til å sjekke om de blir urettmessig behandlet for å unngå sosial dumping.

Kravene til hvordan innleie skal drøftes og avtales med de tillitsvalgte er uendret og her gjelder de samme plikter til å drive informasjon og drøftelser som tidligere. Men loven har sine helt klare unntak fra likebehandlingsprinsippene. Dersom man leier inn arbeidere fra en virksomhet som ikke har til formål å drive utleie, en produksjonsbedrift, gjelder ikke vikarbyrådirektivets likebehandlingsprinsipp. Dette betyr i praksis at vi som arbeider i for eksempel Heli-One ikke har krav på Bristow sin tariff når vi leies ut. Dette fordi Heli-One er å anse som en produksjonsbedrift i og med at over 50 % av vår virksomhet ikke leies ut til andre eksterne bedrifter.

Denne forskjellsbehandlingen vil derfor kunne gi en del utfordringer rent arbeidsmiljømessig. Man kan tenke seg en ferieavviklingsperiode som er sterkt avgrenset og har et klart definert tidsrom. Her vil en bedrift ha adgang til å drive innleie av arbeidskraft. Det kan være at en må ha en kombinasjon av innleide utenlandske arbeidere fra vikarbyrå samtidig som en også leier inn fra en produksjonsbedrift som har en vesentlig lavere tariff en det som er lokalt i bedriften. Dette vil gi ansatte i vikarbyrået vesentlig bedre lønnevilkår enn de som kommer fra en lavere lønnet produksjonsbedrift. Noe som oppfattes og tolkes av hver enkelt som en form for sosial dumping og dermed noe som garantert vil føre til miljømessige problemer på arbeidsplassen.

Så hva er da oppfordringen til foreningene og forbundet for å unngå dette dilemma? Det er helt tydelig at her er det en del arbeid som må gjøres på det lokale plan. Hvordan Særavtaler utformes kan bli avgjørende for at en skal kunne hevde et likelønnsprinsipp også for arbeidstagere i produksjonsbedriftene. Lokalforeningene må være oppmerksomme på problematikken og dermed sette krav til likelønnsprinsipper ved innleie. Det må kjempes for fastansettelser som hovedprinsipp og bedriftene må være villige til å arbeide for fleksibilitet i arbeidsstokken for å kunne ta unna kapasitetsmessige variasjoner.

Etter foredraget som for øvrig ble svært godt mottatt av delegatene var det tid for å gå gjennom og presentere forbundsstyrets arbeid i året som gikk. Styret gikk gjennom årsberetningen og svarte på spørsmål fra delegatene. Ut over kvelden ble alle delegatene delt inn i arbeidsgrupper som satte seg ned å utarbeidet forslag til nytt prinsipp og handlingsprogram til selve Representantskapsmøtet på lørdags formiddag.

Lørdag den 23. februar ble det offisielle representantskapsmøtet avholdt. Og i år som tradisjonen tro ble Jostein Voll valgt til ordstyrer. I år var det få saker innmeldt til behandling på representantskapsmøtet, men det ble ikke mindre debatt av den grunn. Etter at forbundet har utvidet fra én til fem timer juridisk bistand til medlemmene, har utgiftene økt. Det ble derfor tatt opp som sak om

Hvordan Særavtaler utformes kan bli avgjørende for at en skal kunne hevde et likelønnsprinsipp også for arbeidstagere i produksjonsbedriftene.

vedtektene skulle endres for å legge begrensinger og på den måten forhindre at utgiftene tar av i fremtiden. Dette var saken som skapte de fleste debattene og det ble vedtatt at vi kjører uten endringer i året som kommer.

Men selv om vedtektene ikke endres i år var delegatene enige i at styret må kunne legge ned retningslinjer for hvordan juridisk bistand innvilges slik at en har kontroll på forbruket. Og dette arbeidet setter styret i gang umiddelbart ut over våren.

Styremedlem Økonomi la frem årsregnskapet som viser at forbundet i år har gått på et underskudd. Dette skyldes i hovedsak pålegg fra

revisor om å gjøre noen faste avsetninger som vi tidligere ikke har vært klar over. Det fører til at regnskapet i år ser negativt ut. Men når en ser på de reelle eiendelene, så er underskuddet langt i fra så stort som resultatbeløpet. De ulike postene ble gjennomgått og forkart for delegatene.

Det ble også gjennomført vag av nytt styre. Noen endringer blir det. Finn Thomassen som har sittet som styremedlem Utdanning ønsket ikke å ta gjenvalg og Sissel Dorholt kommer inn i hans posisjon. Det ble også endringer på primærvara for Info, der Harald Prestvik går ut og Silje Festø kommer inn. Primærvara for Lover og Bestemmelser ble også valgt og Eivind Elvatun går ut og blir erstattet av Are Kringstad. Det ble også omrokeringer i valgkomiteen.

Det nye styret er som følger:

Forbundets arbeidsutvalg bestående av:

Leder:
Øyvind Strøm, BNTF
Nestleder:
Fredrik Von Hirsch, MF Heli-One
Sekretær:
Rolf Bergstrøm, BNTF
Styremedlem Økonomi:
Henning Ramsey, MF CHC HS

For øvrig består styret av
Styremedlem Info:
Thorbjørn Erland, MF Heli-One
Styremedlem Utdanning:
Sissel Dorholt, MF Heli-One
Styremedlem Lover og Bestemmelser:
Tommy Olsen, MF CHC HS
Vara 1, primær lover og best.:
Are Kringstad, MF CHC HS
Vara 2, primær info:
Silje Festø, BNTF
Vara 3, primær utdanning:
Tore Loe, MF CHC HS
Vara 4, primær økonomi:
Bjørn Aksland, BNTF

Vi ønsker alle nye styremedlemmer hjertelig velkommen og mange ganger lykke til med forbundsarbeidet. Vi takker samtidig de som går ut av styret for en fantastisk innsats i det arbeidet som har blitt lagt ned.

REISEBREV FRA

HAI HELI EXPO

- 2013 -

LAS VEGAS, NEVADA

HAI Heli Expo, verdens største messe for helikopterindustrien. Her møtes representanter fra alle typer aktører innenfor vår bransje. Her finner vi produsentene, bedriftene, skolene og sist men ikke minst, andre ansatte og foreninger som alle har betydning for utviklingen av vår bransje.

[TEKST OG FOTO: THORBjørn ERLAND]

Det er ikke bare representanter fra forbundet som tar turen til HAI. I år som i fjor var også representanter fra lokalforeninger i Heli-One med i reisefølget. Dette er en av de få stedene der lokalforeningen har mulighet til å sette opp møter med en ellers vanskelig tilgjengelig konsernledelse.

Forbundet er ikke bare en sentral greie. Det er et organ sammensatt av lokalforeningene. Dette gjør at eventer som HAI også blir en viktig arena for å vedlikeholde kontakter, og knytte nye. I år som i fjor hadde Forbundet avtalt møter med blant annet Eurocopter og Sikorsky. Disse møtene gir forbundet og lokalforeningene mulighet til å få innblikk i saker som vil få betydning både lokalt i bedriftene, men også på utviklingen av bransjen.

I år ble messen avholdt i LAS Vegas, Nevada, noe som ikke akkurat kunne sies å ha lagt en demper på begivenhetene. Vi har i mange år hørt fra andre deltagere at de ikke ville reise fordi de ventet på at messen skulle komme til Vegas, den kunstige byen reist fra ingenting

midt i ørkenen, for å gi amerikanerne et fristed til gambling og galskap.

Amerikanerne påstår at Las Vegas er å regne som verdens kulturhovedstad, hva de nå legger i det? Men her har byen mye å by på. Flere av verdens største artister er innom de forskjellige resortene og kjører show gjennom hele året. Det gjelder ikke bare på musikkfronten, men også kjente talkshow, film og stand-up artister. Her er alt for en hver smak.

Mat og drikke er heller ikke noe problem. De fleste har hørt om Gordon Ramsay`s "Hell`s Kitchen" som ligger bare et steinkast fra Hard Rock Cafe, som igjen er tett ved Las Vegas blvd. "The Strip". Og her finner man alt en er ute etter. Uten mat og drikke duger som kjent de tillitsvalgte ikke, så vi tok oss tid til å prøve ut Gordon Ramsay`s pub og grill på Cesars Palace. Når en ser navnet får en bare en syk følelse av ta her må en være sykt kritisk og klage litt ekstra på maten. Men det ble det ikke rom for, det smakte upåklagelig! Kan anbefales.

Gamblingen... Man kommer ikke fra Vegas uten å nevne spillgalskapen. Og med det menes spillgalskap på sitt verste. Du lander på flyplassen, står i midtgangen utålmodig, trett og sliten etter 22 timer på reisefot. Døgnvill og kun med tanken om en god natt søvn på hotellet i hodet, kommer du til enden av gaten og inn i terminalen. Det begynner allerede her. Spilleautomater og kasinoer over alt, et eldorado for spillgale. Det er bare å hive alle hemninger å sette seg ned med lommeboken å hive innpå. Jackpoten er stor og virker bare mer og mer oppnåelig. Dollar eller kroner, hva betyr vel det, helt til det går opp for deg at 100 i statene blir ganske mange 100 hjemme og at maskinen du sitter ved ikke er designet for å gi deg penger! Det er en opplevelse og det er utrolig artig. Men det finnes ikke mange av den "gamle typen på film" som legger en skilling nedpå og får en lottogevinst tilbake. Oppfordringen er som følger; reis dit, prøv det, nyt opplevelsen, men for all del ikke mist hodet.

[MØTE MED SIKORSKY]

Las Vegas var gøy, men noen hadde også en jobb å gjøre. For forbundets del åpnet messen med møte hos Sikorsky. De hadde installert seg med en enorm stand med presentasjon av nye S-76, simulator for presentasjon av autopilot med ny automatisk rigglanding, i tillegg til blant annet til S-92.

Et viktig tema å ta opp er problematikk knyttet til deleflyten. Trafikken med S-92 i Nordsjøen både på Norsk og Britisk sektor representerer den største konsentrasjonen av sivile S-92 i verden. Ikke noe annet sted er

behovet for en kontinuerlig og smidig deleflyt viktigere for å få personellet trygt og effektivt til og fra oljeinstallasjoner offshore. At problemer med deleflyten fra Sikorsky og ut til operatørselskapene er en utfordring som en ikke kan se vekk fra. Dette er noe som også er kjent fra andre produsenter og ser ut til å være en gjenganger gjennom hele bransjen.

Sikorsky stadfestet fort at problematikken med delemangel for tiden er et direkte resultat av hvor populær S-92 har blitt i markedet. De er rett og slett offer for sin egen suksess. Det ligger i dag inne bestillinger på nye maskiner som skal produseres, samtidig som det er mange maskiner i drift. Dette gir utfordringer med underleverandører som ikke klarer å supportere raskt nok. Dette er noe som har et enormt høyt fokus for Sikorsky.

Et meget gledelig tiltak for å få bedre deleflyt og som vil gi Sikorsky et viktig konkurransefortrinn er at de nå skal satses på etablering i Stavanger. I forbindelse med etableringen av Flight Safety Internasjonal bygger Sikorsky opp et nytt hovedlager på Sola. Dette vil sikre deleflyten til Nordsjøbassenget, men også sikre logistikken rundt forsvaret dersom de velger S-92 som det nye redningshelikopteret.

Nyheten om hovedlager på Sola ble selvfølgelig godt mottatt av oss som tillitsvalgt. Dette betyr flere arbeidsplasser knyttet til helikopterindustrien i tillegg til en bedre hverdag for operatørene. Sikorsky var tydelige på at det flytekniske miljøet rundt Stavanger Lufthavn har blitt svekket de siste årene gjennom nedleggelsen av store aktører

Avduking av S-76 D

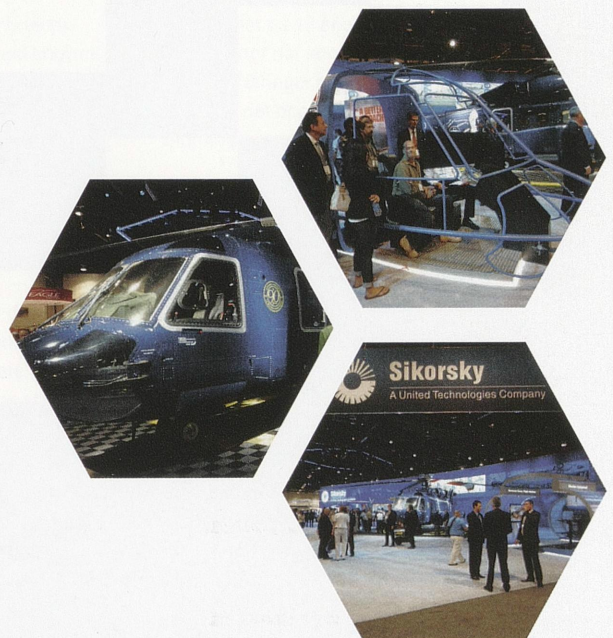
Et meget gledelig tiltak for å få bedre deflyt og som vil gi Sikorsky et viktig konkurransefortrinn er at de nå skal satses på etablering i Stavanger.

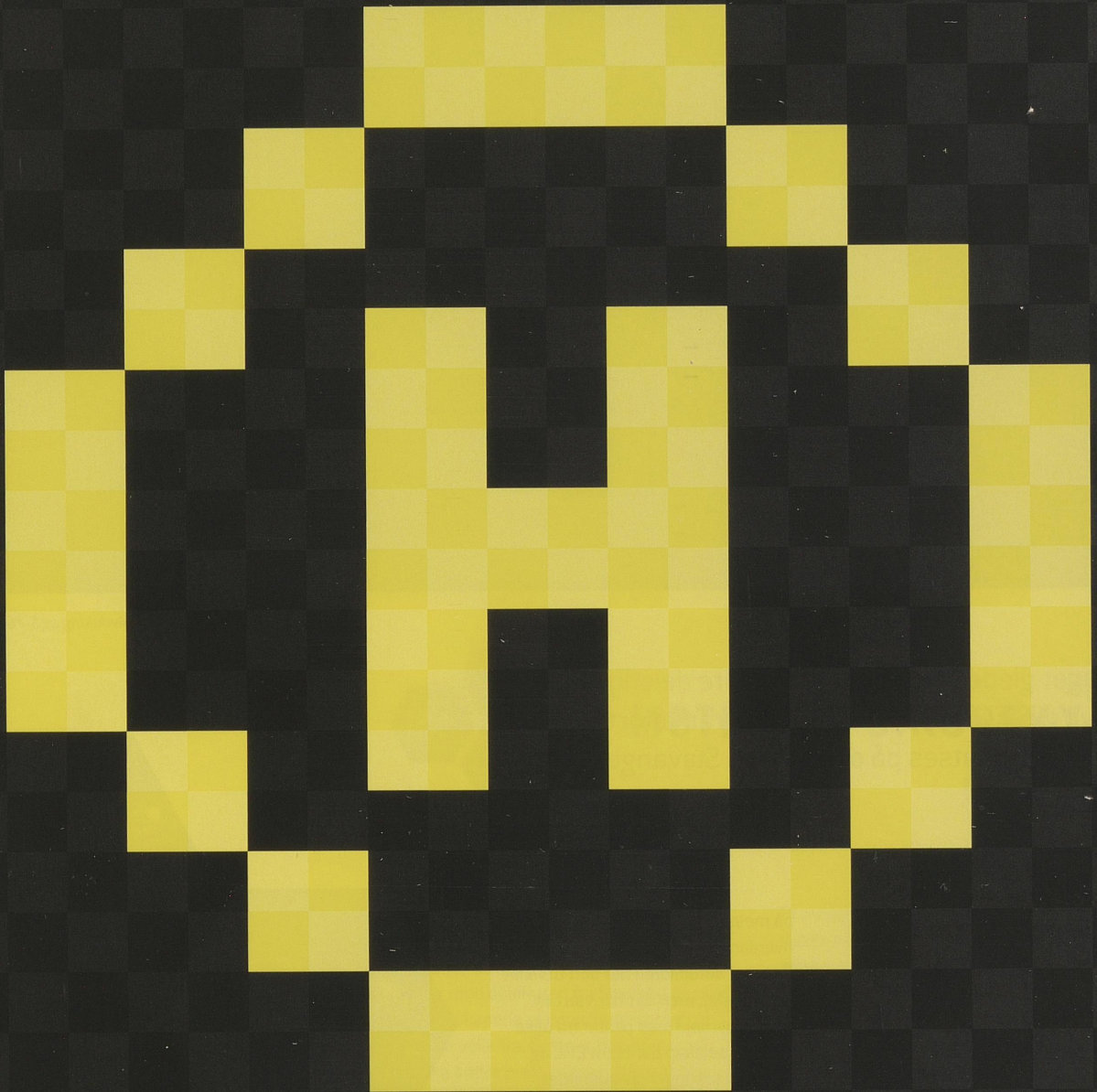
som Braathens og Pratt & Whitney. De ser derfor som fremtidig etablering både gjennom Flight Safety og nytt hovedlager som en investering i det flytekniske miljøet. Dette er deres bidrag til å sikre Stavangerregionens posisjon som et av Europas fremste helikoptertekniske miljø.

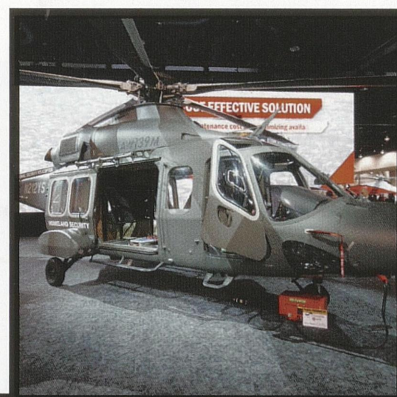
Forbundet ble også invitert til å være med under avdukingen av nye S-76 D.

Sikorsky har gjennom de siste årene fokusert mye på utvikling av ny autopilot. De kunne stolt vise frem siste nyvinning som er en autopilot med automatisk rigggliding. Denne har blitt omtalt ved flere anledninger over tid og endelig kunne deltagere

på messen får en demonstrasjon om hvordan dette vil fungerer i praksis. Den nye autopiloten har blitt utviklet av Sikorsky, men det har vært et tett samarbeid med piloter fra ulike operatørselskap deriblant CHC og Bristow i testingen av systemet. Pilotene som har deltatt i testfasen er svært imponert over det nye hjelpemiddelet og gleder seg til dette kommer i maskinene. Det siste som gjenstår er sertifiseringen hos FAA og EASA. Dette forventer Sikorsky vil være avgjort i løpet av våren/sommeren i år slik at de kan begynne å selge modifikasjons Kit til operatørene.

[MØTE MED HELI-ONE]

I fjor sommer landet selskapet en enormt viktig kontrakt med BPOL (Bundespolizei). Denne sikrer en jevn strøm av arbeid inn til Stavanger i mange år fremover.

Mekanikerforeningen i Heli-One benyttet også i år Heli Expo til å møte konsernledelsen. Det var avtalt møter på Heli-One sin stand, med President og CEO i Heli-One Larry Alexandre samt administrerende direktør i Stavanger, Lars Landsnes.

Delegasjonen fra MF, fra venstre Thorbjørn Erland (Formann), Stig Selvåg og Inge Aasnes

En av de viktigste sakene som det brukes mye tid på i lokalforeningen er arbeid knyttet opp til bemanningen og framtidsutsiktene. Foreningen reiste spørsmål knyttet til om selskapets personalpolitikk er hensiktsmessig med tanke på planlagt arbeid, og hvordan selskapet ser for seg å klare fremtidig vekst i produksjonen ved Heli-One sin avdeling i Stavanger.

Heli-One har hatt sine utfordringer den senere tiden med store tunge organisasjonsprosesser internt i konsernet. I tillegg til at hele konsernet er preget av at EC225ene står på bakken, har ikke ordreboken blitt fylt opp på linje med det som var forventet det siste året. Dette har gitt selskapet et relativt magert år men, konsernledelsen ser frem til lysere tider. I fjor sommer landet selskapet en enormt viktig kontrakt med BPOL (Bundespolizei). Denne sikrer en jevn strøm av arbeid inn til Stavanger i mange år fremover. Motorverkstedet vant i år en stor kontrakt med MoD i UK (Ministry of Defence) som i hovedsak gjelder vedlikehold og support av motorer til hele Pumaflåten. Denne har

en varighet på 13 år og er selvfølgelig en viktig faktor når konsernet skal ta beslutning om investeringer knyttet til driften på Sola. Blir det oppgradering av testcelle for motorverkstedet?

At EC225 står på bakken er en utfordring. For Heli-One betyr dette blant annet forskyvninger i vedlikeholdsplanene. Helikopter av andre typer skal vedlikeholdes og være operative ut over det som opprinnelig lå i planene. Dette skaper utfordringer med kapasiteten på tungt vedlikehold, og selvfølgelig åpner en bemanningsdebatt. Grunnet at høst og vinter foreløpig ikke er 100% planlagt og at konsernet er inne i slutfasen rundt budsjettene for neste finansår, ga ikke møtet noen endelig avklaring vedrørende oppbemanning. Men det ble ikke lagt skjul på at foreningens innspill i bemanningsdebatten var svært kjærkomment og foreningen ble invitert til videre samarbeid med konsernledelsen.

[MØTE MED EUROCOPTER]

Eurocopter som var representert på HAI med en av de største stands skulle for første gang vise frem siste skrik av EC175 "in real life", ikke bare den gode gamle modellen. Dette var for oss offshore interesserte kanskje ett av de største høydepunktene på messa.

Gjennom forbundets kontakter i Østnes AS ved administrerende direktør, Cathrine Dekko, ble det avholdt møter der det ble gitt en grundig presentasjon av EC175, snakket om nye teknologiske fremskritt som Eurocopters X3 teknologi og sist med ikke minst problematikken rundt EC225.

Å endelig få se en ekte versjon av EC175 var spennende. Denne maskinen har vi sett på som en sterk kandidat på offshoremarkedet, og maskinen er den første som har blitt designet og utviklet i tett samarbeid med de ansatte i oljebransjen. Både IE og NHF var tidlig inne i fasen og ble invitert til å delta ved design av cabin og interiør for å få dette tilpasset de ansattes behov. Dette har resultert i en cabin med blant annet setekonfigurasjon som gir følelse av større plass og økt komfort. Vinduer og nødutganger er store for å gi de reisende en følelse av at kabinen er romslig og lys til tross for at maskinen i seg selv ikke er spesielt stor.

Helikopteret som ble presentert i samarbeid med Bristow som world wide lunch custommer. Er i utgangspunktet tiltenkt personelltransport til og fra installasjonene samt shuttle. Maskinen vil også være tilgjengelig i ulike andre konfigurasjoner som VIP og SAR.

Helikopteret har nyeste generasjon autopilot som Eurocopter har fått designet

spesielt for helikopter, noe som gjør at maskinen flyr betydelig bedre en helikopter med mer tradisjonelle autopiloter designet primært for fixed wing. Med nyteknisk rundt utformingen av luftinntak til motorene og ny teknologi har maskinen også en imponerende kraft og ytelse. Det statiske trykket økes dramatisk ved at luften bremses kraftig ned før motorens kompressor, noe som gir motorene høyere ytelse en forventet. Dette gjør maskinen både til mer sikker med tanke på ytelse under krevende forhold samt i nødsituasjoner med en motor innoperativ.

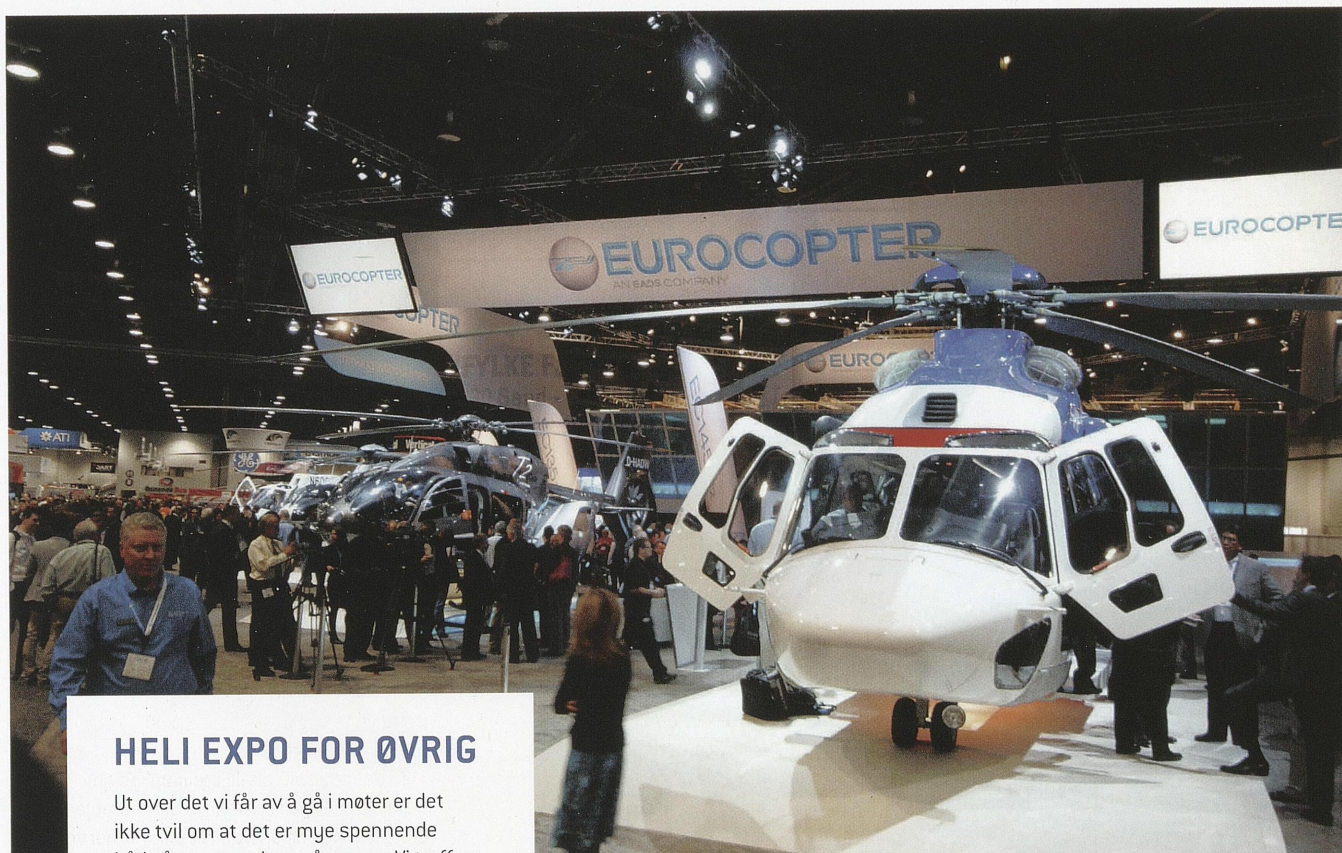
Forbundet ble invitert med på prøveflyging i etterkant av Heli Expo, men på grunn av reiseprogrammet slik det var lagt opp til kunne dette dessverre ikke la seg gjøre. Men maskinen er designet uten antivibrasjonssystemer som vi kjenner fra andre modeller fra Eurocopter. Hovedgirboksen er derfor innfestet på en helt ny måte i helikopterets struktur som forhindrer at vibrasjonene fra transmisjonen og rotoren forplanter seg i skroget. Ut fra det vi har sett fra for eksempel EC225 der pilotene er svært imponert over vibrasjonsnivåene, viser avlesningene fra EC175 en markant bedring. Maskinen er rett og slett bedre en det operatørene karakteriserte som perfekt i EC225.

Problematikken rundt EC225 var selvfølgelig et tema en ikke kunne unngå å ta opp. Alle selskaper som opererer offshore er på en eller annen måte påvirket av flyge forbudet som ligger på maskinen. Eurocopter kunne bekrefte at det arbeides døgnkontinuerlig med testing av både maskiner og komponenter for å finne rot årsaken til at det oppstod brudd i en av akslingene i maskinens hovedgirboks. Det har i forbindelse med to nødlandinger også blitt konstatert at pilotene fikk varsel om at nødsnøsmøresystemene ikke fungerte.

Når akslingen knekker mister står man i fare for å miste driften på oljesystemene som smører hovedgirboksen. For å sikre smøring har helikopteret et nødsnøsmøresystem som settes i drift. I begge tilfellene trodde pilotene at dette systemet var inn operativt da de fikk feilmelding på systemet. Dette viste seg etter testing å ikke være tilfelle. Systemet fungerte som det skulle, men det var i alle tilfeller feilindikasjon i trykksensorene i systemet. Dette problemet er nå løst og alle operatører er informert og prosedyrer er satt i gang for å rette feilen på hele flåten.

Vedørende det mest kritiske som er bruddet på akslingen i girboksen har ikke Eurocopter kommet frem til en endelig løsning på problemet. Det gjøres omfattende testing. Hva dette ender med er ennå usikkert. Det som testene samt avlesninger fra de havarerte maskinene viser er at bruddet fremkommer i form av stigende avlesninger av vibrasjoner på helikopterets HUMS. Dette gjør at Eurocopter ser på en midlertidig løsning der man knytter sensoren som gir avvik på HUMSen opp mot et varsel i cockpit. Dermed vil flygerne få en warning når vibrasjonsnivået begynner å stige. Dette vil ligge på en grense som slår ut minst 25 timer før akslingen går til brudd. Man vil da kunne fly maskinen trygt hjem uten å sette sikkerheten i fare. Videre ser Eurocopter på mulighetene til å intensivere inspeksjoner og vedlikeholdsprogrammet.

Produsenten har stor tro på at maskinen igjen vil være tilgjengelig for drift på en midlertidig løsning og håper en mer permanent løsning er på plass innen kort tid.

HELI EXPO FOR ØVRIG

Ut over det vi får av å gå i møter er det ikke tvil om at det er mye spennende både å se og oppleve på messa. Vi treffer gode kollegaer og deler våre erfaringer med kjente. Mangfoldet av det som utstilles er enormt og man plukker med seg det som er av ideer for så å ta det med hjem.

Øverste bilde: Eurocopter sin stand med nye EC175 i Bristow sine farger
Nederst: Eurocopter AS350B3e

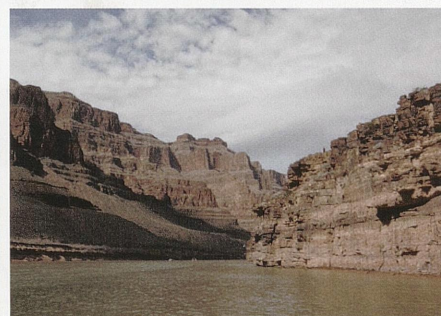
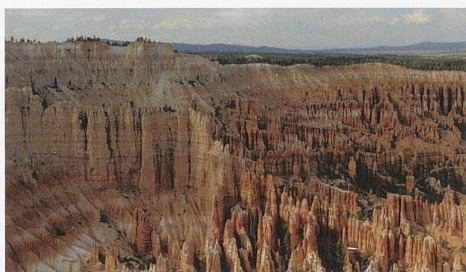
MED PAPILLON HELICOPTERS TIL GRAN CANYON

[TEKST OG FOTO: THORBJØRN ERLAND]

I forbindelse med besøket i Las Vegas ble det også anledning til en opplevelsesrik dag med Papillon Gran Canyon Helicopters. Selskapet som er regnet som bransjeledende når det kommer til arbeid for innenlands helikoptersikkerhet. Vi fikk anledningen til å være med på ett av selskapets mange oppdrag, sightseeing i Gran Canyon!

Papillon har lagt ned utrolig mye arbeid over flere år og etablert seg som en seriøs operatør med sikkerheten i høysete. I 2012 ble selskapet IS-BAO sertifisert (International Standard for Business Aviation Operations). IS-BAO er en sikkerhetsstandard utviklet for fixed wing og er et internasjonalt samarbeid for å sette felles standarder for sikkerhetsarbeid. Denne standard er nå utvidet til også å innlemme operasjoner med helikopter.

Det har lenge vært et problem at innenlands helikoptervirksomhet ikke har hatt fellesstandarder for sikkerhetsarbeid. Men i 2011 gikk flere større organisasjoner deriblant HAI, British Helicopter Association og European Helicopter Association sammen for å etablere sikkerhetsstandarder for helikopteroperatører.

IS-BAO standarden er utviklet av IBAC (International Business Aviation Council) og i 2012 implementerte forbundet nye standarder også for helikopteroperatører. Disse bygger på mange av de samme prinsippene som også ligger til grunn for fixed wing og setter krav til implementering av blant annet

internprosedyrer, regelmessig auditering og avvikrappporteringsarbeid. Pappilon Gran Canyon Helicopters er den første innenlands helikopteroperatøren i USA som har blitt sertifisert etter den nye standarden.

Lokalisert i Las Vegas og med sitt gode omdømme har Papillon vokst til å bli en av de største operatørene innenfor turistflygning. I tillegg har de blitt tildelt flere store kontrakter i forbindelse med oppsynsarbeid i og rundt nasjonalparker, kraftlinje oppsyn og vedlikehold samt arbeid for det amerikanske forsvaret. Selskapet opererer en flåte på totalt 48 fartøy bestående av blant annet EC130, AS350, Bell 206 og Bell 407. I tillegg til helikopter opererer de også Twin Otter. Selskapet ble etablert i 1965 og har i dag ca 600 ansatte.

Hvert år flyr Papillon tusenvis av turister fra hele verden for å oppleve fantastiske Gran Canyon, ett av verdens syv underverker. Å kjenne suget i magen når helikopteret stuper utfor kanten og nesten 1000 meter rett ned i den enorme dalen, for så å fly tett inntil de stupbratte fjellsidene langs Colorado River innover i nasjonalparken gir en ubeskrivelig opplevelse. Etter en liten sightseeing blir vi satt av i bunnen av dalen for så å ta en båttur

på elven. Når helikopteret har tatt av for å hente flere turister og det flyr ut av syne, får man oppleve naturen på nært hold.

Det første som slår oss er den overveldende stillheten. Det er som tiden og verden står stille. Naturen er spesiell med de røde fjellsidene, ørkenlandskapet, den frodige, knallgrønne elvebredden og elven som graver seg dypere og dypere ned i dalbunnen. Vi går ned til en liten brygge og blir plukket opp av en elvebåt som tar oss med noen kilometer oppover elven, før motoren slås av og vi driver nedover. Det er bare å nyte stillheten, luften og det fantastisk fasinerende skuet av å se opp på de bratte fjellsidene, de spektakulære fjellformasjonene og de høye toppene som ser ut til å kunne komme rasene mot oss hva tid som helst.

Båten legger til land og vi blir plukket opp av helikopteret som tar oss opp til flyplassen på toppen av dalen. Det å se Gran Canyon fra toppen, luften og fra elven er en opplevelse som virkelig er å anbefale, og noe en vil angre på å ikke ha gjennomført dersom man har muligheten til det.

Solakonferansen 2013

Kvalitet i luftfarten – More for Less ?

Solakonferansen er et av de faste arrangementene som står på forbundets kalender. Konferansen setter flysikkerheten i fokus og er den største konferansen av sitt slag i Skandinavia. Konferansen tiltrekker seg også internasjonal deltagelse og oppmerksomhet.

Hovedtema i år "Kvalitet i luftfarten – More for Less?" er dagsaktuelt og knytter seg til flysikkerheten satt under press fra ulike parter med felles interesser, også i relasjon til økonomi.

Vi ser stadige nedskjæringer og trangere budsjetter i nasjonal og internasjonal luftfart. Aktivitetsnivået hos de forskjellige aktørene forsøkes opprettholdt uten at det skal gå på bekostning av kvalitet og sikkerhet.

Den ansvarlige ledelsen i et flyselskap må forholde seg til mange "stakeholders". Kvaliteten de forskjellige parter krever, vil være forskjellige ut fra hvilken rolle og posisjon de har. Mens myndighetene primært er opptatt av regulatoriske krav, vil en eier være opptatt av avkastning. Medarbeiderne krever arbeidsvilkår av høyest mulig sosial kvalitet, og passasjerene krever høy grad av tilgjengelighet og komfort.

Underleverandører presses hele tiden på pris og marginene for inntjening er små. Dette

fører videre til at hele luftfartsindustrien stadig får mindre midler til rådighet for å kunne utvikle seg sikkert og effektivt.

Veldig ofte settes kvalitet i luftfarten i sammenheng med myndighetenes og lovverkets sertifiseringsstandard. Den målbare og objektive kvaliteten registreres ved hjelp av kvalitetssystemer som avdekker eventuelle avvik fra egne eller myndighetsbestemte krav. Ut fra slike systemer kan luftfarten utvikle seg mot forbedringer og høyere effektivitet. Men kvaliteten og sikkerheten knyttet til det økonomiske press fra mange ulike parter er en helt annen sak som danner grunnlaget for årets konferanse.

Hvor stor plass får sikkerheten og hva legger man i det? Det overordnede sikkerhetsaspektet forventes likevel å bli ivarettatt til enhver tid. Spørsmålet er om luftfarten er i stand til å opprettholde en god kvalitet i en tid hvor stadig nye aktører setter andre standarder for produktene.

Sikkerhetsarbeidet knyttet til operasjonene på norsk kontinentalsokkel har gjennom systematisk samarbeid mellom operatører, kunder, myndigheter, fagforbund, forskingsmiljø og produsenter ført til en svært positiv utvikling. Ved å se på ulykkesstatistikken til selskapene som opererer i på norsk kontinentalsokkel, ser man en ulykkesrate på linje med øvrig luftfart operert med fly. Dette er oppsiktsvekkende og svært positivt sammenlignet med helikopteroperasjoner andre steder. Fokuset på sikkerheten

gjennom det arbeidet som i dag er innarbeidet i hos alle aktører på sokkelen, har ført til strengere sikkerhetskrav. Dette er gjerne fordyrende tiltak, men samtidig likt for alle. Dermed kan sikkerhetstiltak iverksettes uten at konkurransen påvirkes i samme grad.

Kan dette adopteres til sikkerhetsarbeid også for innenlands helikopteroperasjoner? Solakonferansen vil i år se nærmere på sikkerhetsarbeidet og samarbeidet for innenlands helikoptervirksomhet. Det er opprettet et samarbeidsforum for innenlands helikoptersikkerhet som har levert sin første sikkerhetsstudie. Hva ligger i dette og hvordan vil aktørene arbeide videre med dette? Konferansen vil se nærmere på arbeidet som har ledet frem til sikkerhetsstudien for innenlands helikopter som ble gjennomført i 2012.

Solakonferansen vil i år belyse utviklingen for å se om sikkerheten trues og den forventede kvalitet for den enkelte aktør i luftfarten står i fare. Konferanseprogrammet bidrar med innspill både fra akademia og representanter for operatører og brukere i luftfarten. Mange av temaene er universelle for hele luftfarten, mens noe er rettet mot helikoptersektorens spesielle forhold.

“If a man is in need of rescue, an airplane can come in and throw flowers on him, and that’s just about all. But a direct lift aircraft could come in and save his life.”

Igor Sikorsky, 1967

DEN NYE GENERASJONEN REDNINGSHELIKOPTER

Sikorsky S-92, som er prekvalifisert i konkurransen om å bli Norges nye redningshelikopter, er et moderne og velprøvd helikopter innenfor søk, redning og andre krevende oppdrag. S-92 er konstruert for å redde liv. Den har en stor kabin med full ståhøyde og en stor lasterampe som muliggjør rask og enkel inn- og utlasting av utstyr og personell. Helikopteret tilfredsstiller alle de strengeste sikkerhetskravene som er fastsatt av europeiske og amerikanske luftfartsmyndigheter.

S-92 har dokumentert en imponerende driftspålitelighet. Helikopteret benyttes i dag i de nasjonale rednings-tjenestene i blant annet Storbritannia og Irland, og i den norske offshoreindustrien.

Samarbeid med lokale og regionale operatører innen offshoretrafikk og redningstjeneste kan gi store driftsmessige fordeler innenfor områder som vedlikehold, reservedeler og trening av personell.

Sikorsky er en av verdens største helikopterprodusenter, og er kjent for å levere i henhold til avtalt tid, kvalitet og pris. Med dette er Sikorsky S-92 den naturlige arvtakeren etter Sea King i Norge.

Aircontactgruppen

REPRESENTANT FOR SIKORSKY AIRCRAFT CORPORATION

WWW.ACG.NO

Ny foreningsleder i Bristow

[TEKST SILJE FESTØ, NHF]

Ved årsmøte i Bristow Norway Tekniske Forening ble det valgt nytt

styre og ny formann, Kim Söderberg avløser Tom Indahl som har sittet som leder der de siste årene.

Kim Söderberg som en del av oss har stiftet bekjentskap med ved tidligere anledninger som representantskapsmøtene. Men også gjennom hans bidrag til tariffkomiteen ved fjorårets sentrale lønnsforhandlinger med påfølgende mekling ble valgt inn som leder av en av de største foreningene tilknyttet NHF.

Tidligere har Kim sittet som nestleder i foreningen og har en lang og variert fartstid innen flybransjen. Som sertifisert tekniker på S-92 har han funnet seg godt til rette i den varme 1500 timers inspeksjonsdokka på Sola. Her kommer det inn i snitt 16, S-92

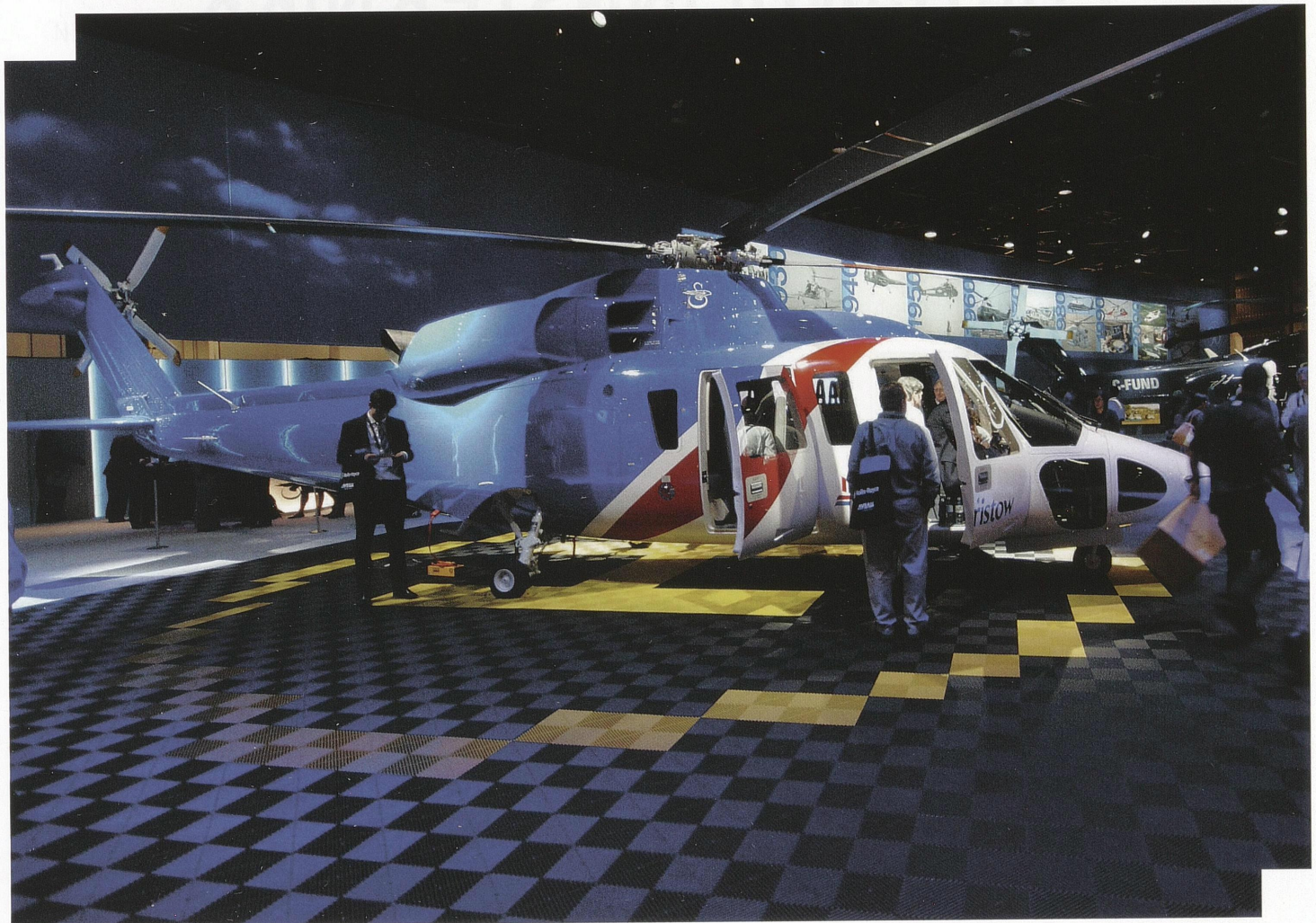
maskiner hvert år med en planlagt liggetid på 10 dager.

I blant blir det også noen reiseoppdrag for Kim, 1500 timers inspeksjon i Nigeria samt transport og mottak av to nye S-92 i Göteborg. Kaien i Göteborg en kald januar-morgen var i kaldeste laget for "frysspinnen" Kim, men han klarte å få jobben gjort og helikoptrene klare for take-off.

NHF ønsker Kim og resten av hans styre i lokalforeningen lykke til med det viktige arbeidet i sine verv i tiden som kommer.

S-76 D i Bristow sine farger under årets Heli Expo i Las Vegas. Foto: Sikorsky

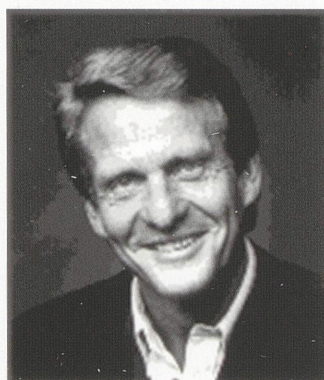

FORHANDLINGSTEKNIKK

-Et annerledes kurs i forhandlinger

Det var ikke mange som meldte seg på kurset NHF arrangerte i forhandlingsteknikk denne gangen, men det skal sies at de som ikke har truffet Annar Aasheim, har virkelig gått glipp av noe!

[TEKST LAILA VERONIKA ØSTBØ, BNTF]

Aasheim er gründer og daglig leder i Kompetanseunion as. Han har mange års erfaring innen markedsføring og engineering, og har i over 20 år arbeidet med lederutvikling. Han har praksis fra bl. annet NKI-skolen, Siemens og Railo International.

Det var blandede forventninger fra de tre NFO deltagerne og de to som stilte fra NHF, og vi hadde alle vært på ulike typer kurs i forhandlingsteknikk før.

Det er vanskelig å beskrive hva som var så bra med dette kurset, men jeg tror vi alle kan være enige om at det var fokuset på menneskene som skilte seg ut.

Annar bruker også en presentasjonsteknikk som ikke involverer powerpoint, nettopp fordi han vet at dette ikke er den beste måten å presentere ting på. God gammeldags "søndagsskole" flittavle, med ferdigskrevne lapper som han "klistret" på underveis, må sies var en mye mer effektiv måte å få vårt fokus på.

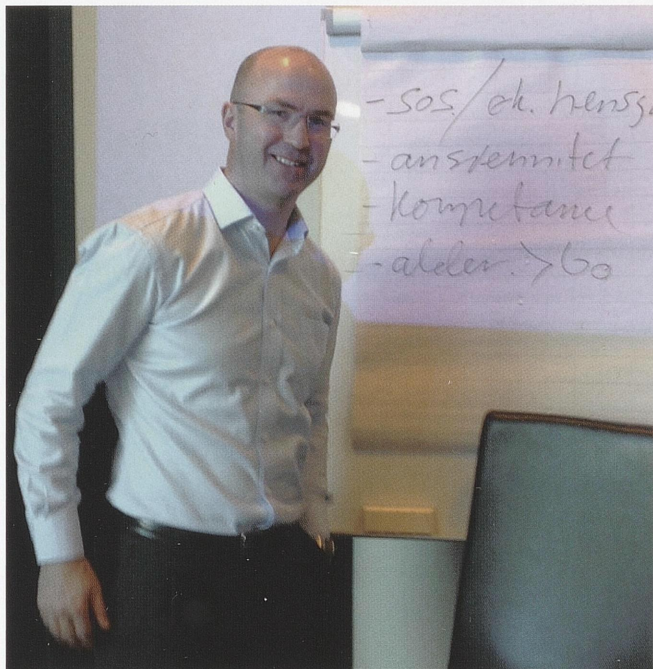
Det var en engasjert gjeng, og Aasheim skolerte oss for det meste om hva som skal til for å få til gode forhandlinger, og

hvordan vi skulle unngå feller som skaper vanskeligheter under forhandlingene. Det var selvfølgelig innbakt praksis øvelser under hele kurset, men forståelsen av når et menneske reagerer negativt og får "piggene ut" må jeg si var det mest interessante.

Kurset gikk over to dager, og fordelen med å være 5 kursdeltagere, var at vi fikk bli godt kjent iløpet av disse dagene. En bedre middag den første kvelden, og en overraskende "blåtime" etter middagen, engasjerte oss ut i de sene timer.

NHF bør absolutt bruke denne spreke 70 åringen igjen!

Takker NHF for et supert kurs!

Bildet til venstre: Kursleder Håvard Bjørnstad fra Codex
 Bildet til høyre: Forbundsleder i NFO, Roger Handeland, Norwegian

Kurs i arbeidsrett

NHF arrangerte kurs i Arbeidsrett 18. og 19. mars på Rica Airport Hotel ved Stavanger Lufthavn. Deltagelsen var stor med representanter fra flere av lokalforeningene samt deltagelse fra NFO.

[TEKST THORBjørn ERLAND]

Kurset som gikk over to dager tok for seg grunnleggende problemstillinger knyttet til saker som ofte skaper hodebry for tillitsvalgte. Det var blant annet tema som ansettelsesavtaler, oppsigelse og avskjed, problematikk knyttet til innleie, utleie, vikariater og ikke minst det nye vikarbyrådirektivet.

Å lese og forstå hva som fremkommer av lovteksten er en ting. Men aller viktigst med kurset var det å få innblikk i praksis som er knyttet opp til behandlingen av de ulike tema. Hvordan skal vi som tillitsvalgte gå frem i saker overfor bedriften og medlemmene våre. Hva skal vi kunne akseptere og hva skal vi gå til sak på?

I forbindelse med oppsigelsessaker og da spesielt når arbeidsgiver sier opp, er det viktig

å få klarhet over saklighetsprinsippene. Norsk arbeidsmiljølov beskytter arbeidstager ved å legge ned krav om et saklighetsprinsipp ved oppsigelse. En ansatt kan ikke uten videre sies opp eller avskjediges uten at det foreligger en saklig begrunnelse. Og det er dette som til slutt vil være avgjørende dersom en ansatt hevder seg urimelig behandlet.

Det er viktig at tillitsvalgte vet hva som kreves av saklighet ved oppsigelse for å kunne bistå sine medlemmer. For eksempel kan ikke arbeidsgiver si opp en som har vært sykemeldt ut over det første året uten at dette er saklig begrunnet, noe som det hersker mange myter om blant ansatte. Det skal kunne fremlegges dokumentasjon på oppfølging av den sykemeldte. Sannsynlighet for at den ansatte kommer tilbake til arbeid vil også spille stor rolle. Videre er det viktig å få innblikk i hvordan den sykemeldte har forholdt seg til oppfølgingen gjennom det første året. Summen av dette gir grunnlag eller kan sette tvil ved det som mange oppfatter som en helt ordinær oppsigelse. Slike underliggende momenter er viktig å være bevisst på som tillitsvalgt.

At en ansatt som opptrer kritikkverdig kan også i mange tilfeller virke som saklig grunn for oppsigelse, selvfølgelig da avhengig av sakens karakter. Men vær obs! Det er ikke uten videre en saklig grunn tilstede uten at

bedriften kan dokumentere gjentatte forsøk på å få den ansatte inn på et riktig spor og gitt oppfølging. Dersom dette ikke foreligger, vil oppsigelse vanskelig kunne begrunnes på en saklig måte.

I tillegg til å bli kjent med praksis er det også greit å bli bevisst på tidsfrister som løper. Ulike saker har ulike tidsfrister. I saker der det er snakk om oppsigelser, noe som får store konsekvenser for den det berører, vil det å ikke følge gitte tidsfrister gi fatalt utfall

“Utveksling av erfaringer mellom tillitsvalgte var ett av de viktigste momentene i kurset.”

for saken. Det er derfor viktig at medlemmer kommer til foreningen så snart som mulig for at tillitsvalgte skal få de beste muligheter for å tilrettelegge for den saken gjelder.

Kurset var svært lærerikt og samarbeidet med NFO som åpner for deres deltagelse betydde også mye for utbyttet av kurset. I NFO sitter det mange tillitsvalgte som har med seg mye erfaring. Og utveksling av slik erfaring mellom tillitsvalgte var også ett av de viktigste momentene i kurset.

AN-124 på FLESLANDSBESØK

Den 3. april fikk CHC HS i Bergen storfint besøk av AN-124 fra fraktselskapet Volga Dnepr. De hadde med seg to fabrikknye S-92A, LN-OQM og G-WNSJ, samt en gammel kjenning VP-CHB (tidligere LN-OHI).

[TEKST OG FOTO: TOMMY OLSEN]

maskinen kom direkte fra Philadelphia, der den hadde plukket opp de to S-92'ene. L2'en hadde den plukket opp på stoppet før, i Rio de Janeiro. L2'en har flydd de siste årene på Falklandsøyene.

Lossingen ble ledet av flyets loadmaster, samt lastepersonellet som fulgte flyet. Personell fra CHC HS bisto lossingen, med

lokalt taueutstyr. Heli-One tok seg av fortollingen, og alt papirarbeidet en slik levering medfører.

Det var rimelig trangt inne i maskinen, med tre helikopter stuet sammen. Som dere ser på bildene, ble maskinene levert uten blader, og S-92'ene var senket maksimalt ned på leggene, for å i det heletatt kunne få plass inne i flyet.

FAKTA OM ANTONOV AN-124

Antonov AN-124 er en av de virkelig store lastekjempene:

- Besetning: 4-6 (pilot, copilot, navigator, senior flight engineer (+flight engineer, radioman) + 2 loadmasters
- Kapasitet: 88 passengers or the hold can take an additional 350 on a palletised seating system
- Payload: 150,000 kg
- Lengde: 68.96 m
- Vingspenn: 73.3 m
- Høyde: 20.78 m
- Nyttelast: 230,000 kg
- Max. takeoff weight: 405,000 kg

Storkontrakt til motorverkstedet

Heli-One sitt motorverksted på Sola starter i disse dager opp arbeidet knyttet til verkstedets største kontrakt gjennom tidene. Kontrakten omfatter vedlikehold og support av makilaflåten til Ministry of Defence i UK.

Tidligere i vår signerte Heli-One en av de største kontraktene i selskapets historie. Kontrakten mellom Heli-One og Ministry of Defence i UK omhandler support og vedlikehold av en flåte på 58 Makila motorer. Dette betyr blant annet at Heli-One må stille med en on-site teknisk support samt en logistikksupport til disposisjon for kunden 24/7. Kontrakten har en varighet på 13 år

og en total verdi på ca. 200 millioner kroner.

Dette er en viktig kontrakt som vil kunne gi motorverkstedet på Sola stort tilsig av fremtidig arbeid i forbindelse med planlagt vedlikehold, men også uforutsette snag. I tillegg vil det til en hver tid være personell fra verkstedet utstasjonert i UK.

facebook

Nyhetsbrev og facebook

På forbundets hjemmesider er det nå mulig å melde deg på forbundets elektroniske nyhetsbrev.

Det har i løpet av vinteren blitt arbeidet med informasjonen ut til lokalforeninger og medlemmer. Det har blant annet blitt opprettet et nyhetsbrev som forbundet bruker til å gi ut informasjon til medlemmer og lokalforeninger. Ved å registrere din epostadresse på våre nettsider vil du motta våre nyhetsbrev. Frem til nå har vi ikke sendt ut så mange nyhetsbrev, men målet er å få ut om lag ett brev i måneden.

I tillegg til nyhetsbrevene kan du følge Norsk Helikopterservice på facebook.

Minner om nettsidene www.nhaf.no

Foto: Sikorsky

Norsk Helikopterservice

Konkurransen i Nordsjøbassenget blir harde og hardere etter som nye operatører kommer inn på markedet. I februar fikk Norsk Helikopterservice levert sine to første S92.

Norsk Helikopterservice er et søsterselskap av Bond Offshore Helicopters, og de nye helikoptrene ble satt i trafikk som erstatter for Bonds EC225 flåte i forbindelse med flygeforbudet.

AMTlog

– dokumentasjon av praksis for teknisk personell er et lovpålagt krav...

I forrige nummer av NHF nytt, skrev vi om logging av practical experience. Forbundet anbefalte da alle våre medlemmer om å føre praksis i boken som fås gratis hos forbundet.

Siden sist er det kommet et elektronisk system på banen som er utarbeidet og drevet av et av våre egne medlemmer. Systemet heter AMTlog (kort for Aircraft Maintenance

Technician log) og ligger elektronisk tilgjengelig på internett.

Man kan inntil videre registrere seg gratis her og logge praksis i henhold til EASA's krav. Det er også mulig og skrive ut en PDF rapport, som kan brukes som dokumentasjon der det er påkrevd med "hard copy" på papir.

Siden finner dere ved å gå til www.amtlog.com

AMTlog.com

Online Part-66 Work Experience Logbook

Are tilbake i styret og i teknisk komité

[TEKST THORBjørn ERLAND]

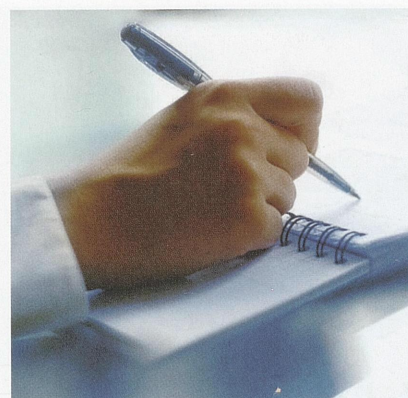
Under representantskaps-møtet i 2011 gikk Are Kringstad ut av styrevervet som Styremedlem Lover og Bestemmelser og Tommy Olsen overtok hans plass i styret. Nå er han tilbake som vara, primært for Tommy. Hele styret setter stor pris på at Are er tilbake og ønsker han hjertelig velkommen i vervet.

Are Kringstad ble valgt inn i styret under årets representantskapsmøte. Han har lang erfaring fra forbundsarbeidet etter å ha sittet som Styremedlem Lover og Bestemmelser samt ledet teknisk komite i en årrekke.

Med sin kunnskap og lidenskap innen området har Are vært med på å sette NHF på kartet i flere saker. Det er da viktig å nevne arbeidet som ble lagt ned i forbindelse med forordning 1008/2008, der forbundet fikk satt viktigheten av særnorske krav til flygning på kontinentalsokkelen i fokus.

Are går også inn og bistår arbeidet i teknisk komite som for øvrig består av Tommy Olsen fra MF CHC HS som leder, Jostein Voll fra MF CHC HS, Dan Halvorsen fra NLA og Alf Terje Skjæveland fra MF Heli-One.

Vi ønsker Are og alle de øvrige medlemmene i teknisk komite lykke til med arbeidet i tiden som kommer.

Siste nytt fra teknisk komité

Teknisk komité representerer NHF i en rekke utvalg, møter og konferanser.

De arbeider også kontinuerlig opp mot tilsyn og myndigheter nasjonalt og internasjonalt for å få gehør for bransjens syn i ulike saker. I NHF-Nytt skal vi fokusere på arbeidet og innsatsen fra komiteen, og ønsker med dette å ha faste sider i bladet dedikert informasjon fra teknisk komité. Disse sidene er også med på å tydeliggjøre dette viktige arbeidet.

TEKNIKERS LOGGBOK

Loggføring av praksis er et myndighetskrav hjemlet i EASA Part-66. NHF tilbyr derfor loggbok til alle våre medlemmer.

Denne bestilles kostnadsfritt ved å kontakte forbundet. Send e-post til post@nhf.no og legg ved informasjon om: Navn, adresse, Telefonnummer, e-postadresse, firma og lokalforening.

Luftfartskonferansen 2013

Årets luftfartskonferanse ble arrangert den 27. og 28. februar i Bodø Kulturhus. I år var hovedtema for konferansen "Flysikkerhet og lønnsomhet i et globalt marked" - en svært aktuell problemstilling som ble belyst av spennende forelesere fra internasjonale og nasjonale virksomheter.

[TEKST JOSTEIN VOLL, MEDLEM I TEKNISK KOMITÉ]

Fremøte mellom 8 og 9 om morgenen for registrering, hvor en deretter tok plass i en fullsatt sal hvor vi ble ønsket velkommen av ordfører Ole-Henrik Hjartøy som var meget stolt av byen sin. Denne kalte han for beredskaps hovedstaden med alle sine støtteapparater, han talte varmt om hva de hadde fått til i forbindelse med tidligere konferanser og innhold i denne årlige konferansen.

Luftfartsdirektør Stein Erik Nodeland overtok så stafett pinnen og fortalte om konferansene fra tidligere år, hvorfor de ble holdt, viktigheten, formål og gav oss innsikt i den voksende europeiske luftfarten og problematikken rundt dette. Resultater av samarbeidet mellom landene har forbedret flysikkerhet og lønnsomheten og satt dette i et globalt perspektiv. Han sa at det norske luftfartstilsynet hadde særnorske regler som fortsatt skulle utøves samt at de prøvde å få inn flere av disse reglene i det europeiske luftfartssystemet.

Så fikk vi fra leder av Eurocontrol, Joe Sultana, en innvielse i deres ansvarsområde: forbedre trafikkbilde i luften med bedre systemer for å holde nok avstand

mellom individene i luften, og få ned kostnadene for alle brukerne.

Så stilte konferansier spørsmål om det var mulig og drive luftfart fra Skandinavia i fremtiden? Og hva selskapene måtte gjennomgå for å tilpasse seg endringene i konkurransebildet og rammebetingelsene i dag og i tiden framover. Vi fikk svar fra SAS ved markedsdirektør Eivind Roald og fra Norwegian ved finansdirektør Frode E. Foss, som begge var klar på at det jobbes med et friere luftfartsmarked mellom grensene i europa, noe som innebærer at kostnadene må ned, skal vi kunne fortsette fra Skandinavia og ut i det europeiske markedet.

Deretter fikk vi fra leder av Ryanair Michael O'Leary innsyn i hvordan han drev sitt firma med reell lavkost og levnet ikke de to andre det store håpet for fremtiden. Fra salen fikk han spørsmål om de ansette i hans selskap hadde hemmelige avtaler, ingen lønn under sykdom og måtte jobbe langt over den maksimale arbeidstiden som lovverket hadde, og om det var forbud mot organisering i selskapet hans. Han benekta dette og sa til sitt at alle hadde gode avtaler som det arbeides etter og at alt var frivillig. Var de ikke fornøyd så kunne de jo bare slutte.

Etter en meget god lunch på Radison Blue Hotellet var det mange work shoper en kunne velge mellom. Mitt valg var første dag "Airworthiness - kompetanse og resursstyring". Dette omhandlet som beskrevet over, samt kvalitetssystemets rolle innenfor airworthiness. Om kvelden var det så samling til konferansemiddag på Radison med lokal underholdning.

Neste dag startet med norske flysikkerhets resultater ved Eirik Svare og Ole Jørgen Ingebrigtsen gjennom året 2012. En dokumentert forbedring: Offshore - ingen havari.

Innland - ett fatalt havari med AS350 helikopter med 1person som omkom.

Så ble Årets 2012 rapporteringspris utdelt, denne gang til SAS. Tilsynet var meget fornøyd med dette i all støyen det var i SAS for tiden.

Så fikk vi en oversikt rundt Widerøes drift ved administrerende direktør Lars Kobberstad, et selskap i SAS systemet som er til salgs.

Statssekretær Geir Pollestad fra Samferdselsdepartementet holdt tale om Departementet og tilsynets arbeid og planer. Deretter ble det overlevering av sikkerhetsstudiet for innlandshelikopter samt presentasjoner av resultatene av seksjonssjef Geir Hamre i Luftfartstilsynet.

Så ble det dosert om fjernstyrte tårn, Værøy-Røst kontrollert fra Bodø tower av Magrethe Snekerbakken i Avinor. Gikk dette som forventet kunne det fort bli innført for flere små lufthavner.

Fra dronekrig til UAV i det sivile luftrom. Globale trender og utfordringer ble gjennomgått av forsker Kristin Sandvik

Dagen avslutta med work shop hvor jeg valgte "Part M, subpart G og Part 145-avviksbehandling" Audit og avik., foreta en root cause analyse, og beskrive denne. For så å beskrive alle de corrective actions som skal til for å hindre gjentakende avvik.

Foto: Thorbjørn Erland, Las Vegas

Arrangement og begivenheter

Her følger en oversikt over ulike arrangement og begivenheter som forbundet planlegger inn i sin aktivitet i tiden fremover. Referater og artikler fra de ulike arrangement vil bli publisert i medlemsbladet og på nettsidene våre.

Dersom noen av medlemmene eller lokalforeningene deltar på ulike events av interesse er dere hjertelig velkommen til å sende inn både bilder og litt tekst til bruk i bladet.

29. – 30. Mai 2013

Beredskapskonferansen, Stavanger Forum

Beredskapskonferansen er en arena for nasjonal og internasjonal erfaringsutveksling og samarbeid om beredskap på land og sokkel. I år er det 5 års jubileum for konferansen som arrangeres i samarbeid med fagforbundet Industri Energi.

17. – 23. Juni 2013

Paris Air Show "Le Bourget", Paris - Frankrike

Dette er årets event blant flystevnene. Europas og et av verdens største flystevner som tiltrekker seg en rekke aktuelle produsenter, bedrifter og leverandører. Et mekka for lansering av nyheter innen luftfart.

17. – 18. September

Solakonferansen, Rica Airport Hotel Stavanger

Skandinavias største konferanse knyttet til flysikkerhet. I år med hovedtema "Kvalitet i luftfarten – More For Less"

20. – 24. November

AEI Annual Congress

NHF står tilknyttet den internasjonale flyteknikerorganisasjonen Aircraft Engineer International. Organisasjonen er en

internasjonal bransjeorganisasjon som deltar for å ivareta de ansattes rettigheter innenfor flybransjen. Organisasjonen deltar aktivt i arbeid knyttet opp mot regelverksuforming i blant annet EASA.

Foto: Sikorsky

KURSKALENDER 2013

For NHF er det viktig at våre tillitsvalgte i forbundet og i lokalforeningene blir kurset for den oppgaven de er valgt til å utføre. Derfor har vi satt opp følgende kurs for kommende vår og høst. Nytt for de fleste er at vi nå kjører kurspåmeldingen via våre nettsider noe som gjør det både enkelt for deg som medlem å melde deg på, men også for oss som arbeider med å få til et mest mulig komplett tilbud.

På nettsidene www.nhaf.no finner du alltid siste referater fra de siste kursene. Detaljert informasjon om fremtidige kurs, og enkel online kurspåmelding.

Har du spørsmål, eller innspill til årets kursprogram er det bare å ta kontakt med styremedlem utdanning på mail: utdanning@nhaf.no

29. Januar 2013

Part 66

En dags Part-66 workshop med gjennomgang av nytt Part-66 regelverk, med Tom Lauritzen fra Luftfartstilsynet. Lærlinger ønskes spesielt velkommen.

NB: Ved stor pågang blir det opprettet venteliste, og vi vil se på mulighet for å sette opp en ekstra workshop.

18. – 19. Mars 2013

Kurs i Arbeidsrett

Nærmere informasjon vil bli gitt på nettsidene

12. – 13. September 2013

Kurs i Konfliktåndtering

Nærmere informasjon vil bli gitt på nettsidene

23. – 24. November 2013

Kurs i Endrings- og omstillingsprosesser

Nærmere informasjon vil bli gitt på nettsidene

S 92 på kai i Göteborg

**BRISTOW NORWAY
TEKNIKERFORENING**

Leder:
Kim Söderberg
kim.soderberg@bristowgroup.com
Mob: 957 07 725

Nestleder:
Bjørn Aksland
bjorn.aksland@bristowgroup.com
Mob: 902 14 095

Sekretær:
Laila Veronica Østbo
laila.ostbo@bristowgroup.com
Mob: 930 70 850

Kasserer:
Steven E. Cox
steven.cox@bristowgroup.com
Mob: 410 86 176

1. Vara:
Arve Vikingstad
2. Vara:
Marius G. Jacobsen

CAE
Leder:
Harald Sekkelsten
harald.sekkelsten@cae.com
Mob: 924 58 767

LUFFTRANSPORT REDNINGSMENN
Leder:
Tor Helge Edorsen
tor.edorsen@lufftransport.no

**LUFFTRANSPORT
TEKNIKERFORENING**
Leder:
Reidar Isaksen
reidar.isaksen@lufftransport.no
Mob: 934 59 578

Nestleder:
Marius Arntzen
marius.arntzen@lufftransport.no
Mob: 934 77 000

Sekretær:
Geir Aspnes
geir.aspnes@lttech.no
Mob: 905 59 097

Kasserer:
Harald Prestvik
hpr@lttech.no
Mob: 413 03 174

Styremedlem:
Øystein sandnes

**MEKANIKERFORENINGEN, CHC
HELIKOPTER SERVICE**
Leder:
Håvard Dale

hdale@chc.ca & havard.dale@yaknorway.com
Mob: 952 50 103
Arbeid: 55 98 31 24

Nestleder:
Jostein Voll
jvoll@chc.ca & jvoll@cnmail.no
Mob: 924 43 163
Arbeid: 51 94 18 12

Kasserer/Styremedlem Bergen:
Audun Dahle
Audun.Dahle@chc.ca
Arbeid: 55 98 31 24

Sekretær/Styremedlem Solo:
Tore Loe
tloe@chc.ca & tloe@lyse.net
Mob: 480 25 092
Arbeid: 51 94 18 12

Styremedlem
Floro-Kr.Sund-Br.Sund

Arild Vorkinn
Arild.Vorkinn@chc.ca
Mob: 911 84 188
Arbeid: 71 56 51 08

Styremedlem Reisende
Onshore/Offshore:

Kollbjørn Stølen
Kollbjorn.Stolen@chc.ca
Kos.ing@c2i.net
Tel: 71 56 51 08

Varamann Bergen:
Ivar Løbrot

Varamann Sola:
Gunnar A Vildalen

MEKANIKERFORENINGEN HELI-ONE

Formann:

Thorbjørn Erland
thorbjorn.erland@heli-one.ca &
formann@mekanikerforeningen.no
Mob: 456 07 595
Arbeid: 51 94 19 25

Nestformann:

Stig Selvåg
stig.selvag@heli-one.ca &
nestformann@mekanikerforeningen.no
Mob: 915 99 436
Arbeid: 51 94 16 96

Sekretær/Kasserer:

Inge Aasnes
iaasnes@heli-one.ca &
iaasnes@mekanikerforeningen.no
Mob: 402 16 520
Arbeid: 51 94 17 19

Styremedlem verksteder:

Stephen Dinsley
sdinsley@heli-one.ca
Mob: 986 08 974
Arbeid: 51 94 17 22

Styremedlem Hangar:

Alt Terje Skjæveland
alf.skjeveland@heli-one.ca
Mob: 413 11 747
Arbeid: 51 94 17 54

Styremedlem Blokk 9

Sissel Døschler Dorholt
sissel.dorholt@heli-one.ca &
Mob: 992 62 012

1. Varamann:

Kjell Strand Hovland

2. Varamann:

Fredrik Moss von Hirsch

NLA TEKNIKERFORENING

Leder:

Freddy Johnsen
freddy.johnsen@norskluftambulanse.no
Mob: 976 76 150

Vara tillitsvalgt:

Sigmund Slåttum

NLA REDNINGSMENN

Leder:

Henrik Johnsen
henrik.johnsen@norskluftambulanse.no
Mob: 958 80 319

Nestleder:

Åge Kirkestuen
age.kirkestuen@norskluftambulanse.no
Mob: 913 57 044

TAF HELI-ONE

Leder:

Edvin Holstad
seven@lyse.net
Mob: 975 25 458
Arbeid: 51 94 13 78

Nestleder:

Jane-Kate Gjesdal
Jane-kate.gjesdal@heli-one.ca
Mob: 415 20 911
Arbeid: 51 94 18 22

Sekretær:

Ingse-Lill Overland
ingse.overland@heli-one.ca
Arbeid: 51 94 18 04

Kasserer:

Susanne L. Stokvik

Susanne.lindholm@heli-one.ca
Arbeid: 51 94 14 08

Styremedlem:

Vidar Giljebrekke
vidar.giljebrekke@heli-one.ca
Arbeid: 51 94 18 73

1. Vara:

Kristine Mykkeltvedt

2. Vara

Ann Helen Karlsen

TAF LUFTTRANSPORT (LT-TAF)

Leder:

Henning Lyngmo
henning.lyngmo@lttech.no
Mob: 909 52 893

Nestleder/sekretær:

Dag R. Celius
dag@lufttransport.no

Kasserer:

Åge Bjerkmø
age.bjerkmo@lufttransport.no
Mob: 907 60 075
Tel: 77 21 16 70

Vara:

Nils F. Ottoson
fredrik.ottoson@lufttransport.no
Mob: 957 35 311
Tel: 77 60 83 21

Etter at spaltene med oversikt over lokalforeningene kom inn som fast innslag i bladet har vi fått mange positive tilbakemeldinger.

Dette er svært nyttig informasjon både for tillitsvalgte i sine daglige arbeidsoppgaver. Men også for medlemmene.

NHF kommer derfor med en sterk oppfordring til alle lokalforeninger om å melde inn endringer fortløpende for å holde listen mest mulig komplett.

NASJONALBIBLIOTEKET, AVD. RANA
 PLIKTAVLEVERING
 8607 MO I RANA

LEERT AV PO

Depotbiblioteket

NOB

h13050283

2013 Årg. 24 Nr. 1
 NHF-nytt (Stavanger
 lufthavn)

Postboks 204
 4097 Sola

Ønsker du å annonsere i **NHF** NYTT ?

Ta kontakt med redaktør Thorbjørn Erland for prisoversikt.
 Email: info@nhf.no Tlf.: 456 07 595

